

Juryrapport Internetscriptieprijs Internet & Recht 2016

De jury van de Brinkhofprijs kwam bijeen op woensdagochtend 9 maart 2016. Een memorabele ochtend, want kort voor ons overleg had in Seoul Google's computer AlphaGo een historische overwinning geboekt op wereldkampioen Lee Sedol met het spel Go. Machine versus de mens: 1-0.

Het schrijven of beoordelen van scripties is echter nog mensenwerk, dus we gingen aan de slag. In totaal waren er in de categorie internet & recht vierentwintig scripties ingezonden, door studenten van in totaal negen universiteiten. Op de UvA lijkt het bestaan van de prijs meest bekend (vijf inzendingen), maar ook in Utrecht, Leiden, Groningen, Tilburg en aan de VU wist men er duidelijk van (drie inzendingen elk). De resterende inzendingen kwamen uit Rotterdam (twee) Nijmegen (een) en van de Open Universiteit (een).

De 24 inzenders schreven samen maar liefst 1.731 pagina's bij elkaar, de gemiddelde scriptie telde ruim 72 pagina's. Lengte en kwaliteit gingen niet altijd gelijk op. Tegelijkertijd waren er meerdere omvangrijke scripties die inhoudelijk doorwrocht en methodisch sterk waren; de effecten van de relatief nieuwe research masters leken daar zichtbaar. Positief verrast was de jury door het grote aantal Engelstalige scripties, dat waren er dit jaar tien.

Het cijfergemiddelde van de ingezonden scripties lag hoog, op een 8,4. Geen enkele scriptie was beloond met een 10, wel was er een scriptie met een 9,5 (niet de winnaar) en maar liefst zeven scripties met een 9 (en ook zeven met een 8,5). De jury heeft zich daarbij verbaasd over de verschillen in maatvoering aan verschillende universiteiten. Tussen scripties met eenzelfde cijfer bestonden grote verschillen in kwantiteit, kwaliteit en het aantal te behalen studiepunten. Privacy stond als actueel onderwerp met stip op één, gevolgd door digitale auteursrechtelijke vragen. Ook de opsporingspraktijk op internet mag op bestendige belangstelling rekenen en het hippe FinTech zit duidelijk in de lift.

Dat brengt ons bij de selectie. 2016 bleek een goed jaar, met scripties van serieuze kwaliteit. In de ogen van de jury stak een handvol scripties boven het gemiddelde uit. Deze scripties hadden de meest heldere probleemstelling, een gedegen juridische analyse en conclusies die daarop logisch voortbouwden. De onderwerpen van deze scripties waren voldoende breed en maatschappelijk relevant. Deze 'finalescripties' lieten zich vervolgens niet eenvoudig vergelijken; er waren grote verschillen in onderwerp en stijl en er was geen natuurlijke winnaar. De jury heeft daarom besloten om niet alleen een winnaar te kiezen, maar ook twee eervolle vermeldingen toe te kennen.

De eerste eervolle vermelding gaat naar de scriptie over Kinderpornografiebezit van **Karlijn de Leeuw** (Tilburg University). Deze scriptie viel in de eerste plaats op vanwege de zorgvuldige en heldere toon. Karlijn de Leeuw blijft weg bij de sensationele sfeer die vaak rond dit onderwerp hangt. De scriptie bevat een grondig jurisprudentieonderzoek naar de vraag hoe in het strafrecht wordt omgegaan met de grootschaligheid en verschillende digitale vormen van kinderpornografiebezit. Dat leidt tot gedegen bevindingen en concrete aanbevelingen, die de jury praktisch toepasbaar lijken in de rechtspraktijk.

Een eervolle vermelding verdient ook de scriptie van **Claudia Quelle** over de Data Protection Impact Assessment (Tilburg University). Deze scriptie bespreekt in zeer groot detail dit relatief nieuwe instrument in het privacyrecht waarbij een verantwoordelijke de gevolgen van zijn gegevensverwerking zelf in kaart brengt. In de 150 pagina's die deze Engelstalige, uitstekend geschreven, scriptie telt blijft geen aspect van deze nieuwe compliance check onbelicht en wordt ook op overtuigende wijze beargumenteerd hoe de privacy impact assessment vanuit reguleringsperspectief eigenlijk zou moeten werken.

Ten slotte, de winnaar. Dat is **Sam van Velze** met een eveneens Engelstalige scriptie over het 'nieuw-publiekcriterium' van het Europese Hof van Justitie in auteursrechtzaken. Dit criterium kwam in de belangstelling te staan met het Svensson-arrest uit 2014, waarin het Europese Hof van Justitie oordeelde dat een hyperlink naar een auteursrechtelijk beschermd werk onder omstandigheden exclusief aan de rechthebbende voorbehouden kan zijn, namelijk als daardoor een 'nieuw publiek' wordt bereikt. In de scriptie passeren alle bronnen van (nationaal en internationaal) auteursrecht de revue, waarna een kritische conclusie volgt: het nieuw-publiekcriterium deugt niet. Onderscheidend is in de ogen van de jury het deel dat daarop volgt: Sam van Velze gaat op zoek naar een alternatief criterium en betreedt daarbij ook economisch terrein. Met een zorgvuldige en originele benchmarktest komt zij uit op een alternatief 'exploitatiecriterium' om vast te stellen of een bepaalde handeling, zoals een hyperlink, binnen het bereik van het auteursrecht valt. Het was deze oorspronkelijke en interdisciplinaire aanpak die de scriptie van de andere inzendingen onderscheidde en die de jury met de Brinkhofprijs heeft willen belonen.

Prof. dr. N.A.N.M. (Nico) van Eijk, hoogleraar informatierecht Universiteit van Amsterdam

Prof. dr. H.J. (Jaap) van den Herik, hoogleraar recht en informatica Universiteit Leiden

Mr. D. (Dorien) Verhulst, advocaat Brinkhof

De jury vergaderde op 9 maart 2016 onder leiding van Mr. C.G.A. van Wijk, oud-bestuurslid KHMW; daarnaast waren ter vergadering aanwezig de secretaris geestes- en maatschappijwetenschappen, Prof. mr. A. Soeteman, en secretaris Mevr. Drs. S. van Manen (notulen).